

GONIEC KRAKOWSKI

Ceny zasadniczo ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm i 22 mm szerokości (1 szpita) po 36 groszy. „marginosowe” po złotych 3.— za 1 milimetr w jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów) Adres: „Goniec Krakowski”, Kraków, Wielopole 1, tel. 22061.

Rok VII.

Nr. 6.

Kraków, wtorek 9 stycznia 1945

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu portu zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeszy z dopłatą portu 7.50 zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 655.

USA były poinformowane o przetworzeniu komitetu lubelskiego na „rząd” polski.

Polityka Londynu wobec emigracji polskiej nie ulegnie zmianom.

Genewa, 8 stycznia. Służba informacyjna podaje z Białego Domu w Waszyngtonie, że rzecznik amerykańskiego departamentu stanu na pytanie dziennikarzy odpowiedział, że Stany Zjednoczone były wcześniej poinformowane o urzędowym uznaniu komitetu lubelskiego przez Moskwę. Dodał on, że „rząd sowiecki poinformował nas przed tym faktem”. W związku z tem w kołach dobrze poinformowanych stwierdza się, że według wszelkiego prawdopodobieństwa Stany Zjednoczone zajmą w sprawie komitetu lubelskiego stanowisko analogiczne do Londynu.

Sztokholm, 8 stycznia. Z depeszy agencji Reutera wynika, że polityka rządu brytyjskiego wobec emigracji polskiej w związku z krokiem Moskwy nie ulegnie żadnej zmianie. Na podstawie informacji z oficjalnych kół angielskich wolno wnioskować, że odbyła się wymiana not pomiędzy Moskwą a Londynem w sprawie komitetu lubelskiego. Negocjacje te nie doprowadziły jednak do żadnego konkretnego wyniku. Agencja Reutera dodaje, że decyzja Moskwy nie wywołała w Londynie żadnej niespodzianki.

Uznanie „rządu” w Lublinie złamaniem elementarnych praw Polaków.

Oświadczenie polskiej emigracji w Londynie.

Sztokholm, 8 stycznia. Urzędowa agencja Reutera donosi:

Wiedomość o uznaniu przez Rosję sowiecką „provisorzyckiego rządu w Lublinie” podzielała w kołach emigracji polskiej w Londynie jak uderzenie bomby, mimo że liczni Polacy twierdzą, iż tego rodzaju

krok Moskwy nie stanowi dla nich żadnej niespodzianki.

Pierwszy komentarz kół zbliżonych do polskiego rządu emigracyjnego w Londynie brzmi:

„Fakt ten utrudni zgodne współzycie aliantów”. Wiadomość ta została poniekąd

potwierdzona przez amerykańską agencję „United Press”, która donosi z Londynu, że tamtejsi Polacy bynajmniej nie są zaskoczeni proklamowaniem przez Moskwę rządu lubelskiego. Reakcja w kołach emigrantów polskich polegać będzie na tem, że pojedyncze orientacje polityczne na emigracji zbliżyć się będą w dalszym stopniu aniżeli to było możliwe dotychczas.

Na podstawie twierdzeń obserwatorów politycznych powstało pytanie, tak donosi w dalszym ciągu „United Press”, czy de Gaulle pojdzie na pasku Unii Sowieckiej, uznając również organizację lubelską. Rzecz prosta, że w tym wypadku Francja stanęłaby po stronie Moskwy, sprzeciwiając się zarówno Anglii, jak i Stanom Zjednoczonym. De Gaulle zresztą wypowiedział się już niedwuznacznie o swych tendencjach, delegując swego przedstawiciela do Londynu, zanim jeszcze została ogłoszona proklamacja tamtejszego „rządu tymczasowego”.

Upoważniony do tego rzecznik polskiego rządu emigracyjnego oświadczył w sobotę wieczorem, że oficjalne uznanie popieranego przez Związek Sowiecki „provisorzyckiego rządu” w Lublinie przez Unję Sowiecką jest bezpośrednim złamaniem elementarnych praw Polaków. Z komunikatu tego wynika, że polski rząd emigracyjny uważa, iż wszelkie widoki kompromisu stają się coraz trudniejsze i że sprawa ta wogóle nie przynosi żadnych korzyści sprawie solidarności między aliantami.

Na przyjęciu urzędowym przez pewną czołową osobistość emigracji polskiej na terenie Anglii oświadczył premier rządu emigracyjnego Tomasz Arciszewski, że Polakom grozi olbrzymie niebezpieczeństwo, które nie da się usunąć nawet w wypadku ewentualnego zwycięstwa aliantów. Nawiązując do wywodów Arciszewskiego, Rzecznik powiedział wobec proklamacji lubelskiej:

„Na cudzej ziemi wbrew woli Polaków powstała organizacja, obejmująca ludzi całkiem nieznanymi w kraju. Uznawali oni sobie prawo przemawiania, działania i rządzenia w imieniu Polaków, mimo że w zrzeczeniu tem znajdują się ludzie nie posiadający obywatelstwa polskiego”.

Rząd angielski

wypłaca już tylko subsydja.

Berno Szwajcarskie, 8 stycznia. Jeden z korespondentów szwajcarskich w Londynie donosi, że uznanie przez Moskwę „provisorzyckiego rządu lubelskiego” doprowadziło do tego, że oficjalne kontakty urzędowych placówek angielskich z Polakami, przebiegającymi w Londynie niestychanie skurczyły się.

Korespondent szwajcarski wskazuje na fakt, że prawie jedyną czynnością Anglików, jest obecnie wypłata subsydjów, przyznanych przez Londyn polskiemu rządowi emigracyjnemu.

stepujących w niektórych krajach, jak stwierdził Roosevelt, jest rzeczą trudną odgadnąć formę rządzenia, upragnioną przez pojedyncze narody.

Omawiając obecną sytuację wewnętrzną Stanów Zjednoczonych, Roosevelt zażądał wzmocnienia produkcji wojennej, dodając, że Ameryka odczuwa stale zapotrzebowanie w zakresie nowej broni. Każdy Amerykanin pracujący w przemyśle wojennym powinien pozostać na swoim miejscu pracy, a ponadto okazało się konieczne przeniesienie dalszych osób cywilnych do przemysłu wojennego. Wobec stale wzrastających potrzeb, Stany Zjednoczone obecnie są dotkliwie dotknięte brakiem sił roboczych. W związku z tem Roosevelt przypomniał, że ostatniego roku zażądał od Kongresu przyjęcia ustawy gwarantującej realizację t. zw. „obowiązków służby narodowej”, za pomocą której zdołano by zagwarantować produkcję zbrojeniową. Zalecenie to jednak — tak dodał prezydent Stanów Zjednoczonych — nie zostało wówczas przyjęte, dlatego dziś ponownie zwraca się do Kongresu z gorącym apelem, ażeby ustawa ta jaknajprędzej uzyskała moc obowiązującą.

Agencja Reutera donosi:

Ateny w rękach brytyjskich.

Sztokholm, 8 stycznia. Ateny i obszar Pireusu, jak podaje agencja Reutera, zostały całkowicie uwolnione od powstańców aż do piątku wieczorem.

Niewielka ilość strzelców wyborowych ma znajdować się jeszcze w północnej części stolicy greckiej, a ponadto zareportowano, że pewna kolumna brytyjska posuwa się na zewnątrz Aten w kierunku zachodnim na umocnione stanowiska „ELAS” pod Eleueis. Poczawszy od wczesnych godzin porannych w płatek wojska brytyjski w Atenach nie napotykały na jakikolwiek dalszy opór i porzuciły obecnie w rejonach 3 szczyt wychodzące z Aten w kierunku północnym.

Korespondent angielski John Nixon podaje z Aten, że w dniu 5 stycznia ustały walki o zorganizowanym charakterze w Atenach i Pireusie. Kolumny brytyjskie i

patrole działały w północnej części Aten, tj. na ostatnim terenie, posiadanym przez wojska „ELAS”, nie napotykały jednakowoż na jakikolwiek opór i natrafiły tylko na strzelców partyzanckich. Nixon uważa, że wojska „ELAS” wycofały się widocznie z miasta.

Samoloty angielskie bombardują uciekające formacje „ELAS”.

Sztokholm, 8 stycznia. Szybkie angielskie samoloty bojowe o ostrzeliwały w płatek bronią pokładową 100 pojazdów motorowych organizacji „ELAS”, które usiłowały uciec szosami i drogami w góry na północ od Aten, przyczem zniszczyły je.

Ponadto — jak donosi agencja Reutera z Aten — ostrzeliwano wojska organizacji „ELAS”, które starały się uciec pieszo.

Plastiras domaga się bezkompromisowego rozwiązania

Sztokholm, 8 stycznia. Nowy gabinet grecki oznajmił, że nie nawiąże pertraktacji z „ELAS” wcześniej, aniżeli organizacja ta przyjmie i dotrzyma warunków zawieszenia broni ustanowionych przez naczelnego dowódcę brytyjskiego. Taką wiadomość podała agencja Reutera.

„Daily Herald” atakuje generała Plastirasa.

Sztokholm, 8 stycznia. Dziennik angielski „Daily Herald” krytykuje w artykule wstępnym politykę generała Plastirasa. Dziennik pisze dosłownie:

„Naogół biorąc, polityka uprawiana przez Plastirasa oznacza rezygnację z jakichkolwiek wysiłków w kierunku dojścia do pojednania. Ostatnie oświadczenie Plastirasa, w którym wyraził on zamiar nieprzybierania do swego rządu żadnego przedstawiciela „EAM”, nawet w razie przyjęcia warunków generała Scobie, oznacza zupełnie niechęć do zżyczeń, wyrażonych przez brytyjską opinię publiczną, a zasadniczo także przez rząd brytyjski. Stanowisko rządu Plastirasa nosi wszelkie cechy planowej prowokacji. Rząd ten stracił sobie żarty z podjętej przez rząd angielski próby zakończenia kryzysu i wypełnienia naszych zadań demokratycznych. Parlament musi wziąć pod uwagę to zagadnienie i dać możliwie jak najszybszą odpowiedź. Musimy jasno i wyraźnie wykreślić nasze cele w Grecji wobec Plastirasa, a także jego następcy. Powinno się wytłumaczyć mu to dostatecznie jasno jeszcze w czasie, zanim wdał się w tę zgubną politykę”.

Nowe spotkanie generała Scobie z reprezentantami powstańców?

Sztokholm, 8 stycznia. Z kół brytyjskich w Atenach nadchodzi pogłoska, że generał Scobie wyraził gotowość spotkania się z przywódcami organizacji „ELAS” celem omówienia nowych warunków, któreby mieściły w sobie również kwestję jeńców i zakładników.

Mylą się jednakowoż ludzie z organizacji ELAS, jeżeli mniemają, że spotykają się obecnie ze zgodą na zawieszenie broni, kiedy wycofali się już z Aten i Pireusu i zaprzestali walk w Atenach.

Gen. Pangalos obejmie naczelne dowództwo wojsk greckich?

Wiedeń, 8 stycznia. Korespondenci zagraniczni podają z Aten: Krają tu pogłoski, że generał Plastiras wezwał generała Pangalosa do objęcia naczelnego dowództwa nad greckimi siłami zbrojnymi.

Marszałek Aleksander rozmawia z regentem greckim.

Sztokholm, 8 stycznia. Marszałek polny Aleksander oraz Mc. Millan przybyli do Aten celem odbycia konferencji z regentem i premierem greckim Plastirasem.

Churchill przyspiesza spotkanie ze Stalinem i Rooseveltem.

Berno, 8 stycznia. W związku ze zbliżającą się konferencją trzech, pisze londyński sprawozdawca dziennika „Tat”, że Churchill musi uchodzić za inicjatora tej konferencji. Jego usilny apel w dramatycznych mowach przed izbą Gmin nie przeszedł bez widocznego echa. Zdaje się jednak, że głównie szczegółowe osobiste sprawozdania o swej podróży do Grecji, jakie Churchill przesłał Stalinowi i Rooseveltom nakłoniły Roosevelta do decyzji nie odraczania już dłużej wspólnej dyskusji nad sytuacją europejską.

Churchill miał nadać tym sprawozdaniom szczególnie dobitny charakter dzięki temu, że odmalował stosunki w Grecji jako odstraszcający przykład „walk wyzwolenczych”, na jakie byłby skazany jeden kraj europejski po drugim, o ile aljanci nie uzgodnią wzajemnie pomiędzy sobą jakiejś wspólnej polityki. Jak jednak miałyby wyglądać tego rodzaju zarządzania, pisze dalej korespondent, dotychczas niewiadomo.

Nowy arcybiskup w Canterbury.

Sztokholm, 8 stycznia. Wczoraj podane urzędowo w Londynie do wiadomości, że w miejsce zmarłego Williama Tempa mianował król arcybiskupem w Canterbury i prymasem Anglii Górgreya Francisza Fishera.

Fisher, który liczy obecnie 57 lat, jest przewodniczącym komitetu kościołów angielskich w Anglii.

Skład parlamentu amerykańskiego.

Genewa, 8 stycznia. Nowy kongres związkowy Stanów Zjednoczonych ma skład następujący:

W Izbie Reprezentantów zasiada 243 demokratów i 190 republikanów, 1 postępowiec z środkowego Zachodu, 1 członek radykalnej partii robotniczej, istniejącej tylko w Nowym Jorku.

Demokraci posiadają więc wprawdzie zwykłą większość, nie dysponują jednak niezbędną w zagadnieniach krytycznych większością dwóch trzecich. W senacie związkowym stosunek sił nie zmienił się aczkolwiek wybrano 15 nowych członków. Zasiada tam 57 demokratów, a 38 republikanów oraz 1 postępowiec. W Izbie Reprezentantów znajduje się 9 kobiet, a w senacie tym razem ani jedna.

